

3.4.2019

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 15.2.2019 (Dnro 247/04.04.08.00/2019)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLINTASUUNNITELMAKSI HAITALLISTEN VIERASLAJIEN TORJUMISEKSI

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa esityksen kohteena olevasta hallintasuunnitelmaluonnoksesta seuraavaa:

Yleistä:

Metsästäjäliitto näkee haitallisten vieraslajien suunnitelmallisen hallinnan tärkeänä. Vieraslajit muodostavat tutkitusti merkittävän uhan alkuperäislajeille, joten tarpeellista luoda kattavat suunnitelmat ja toteutusmallit vieraslajien torjumiselle ja leviämisen estämiselle maassamme. Kaikkien asiaan liittyvien tahojen vastuut ja toimenpiteet on tärkeää hahmotella sekä rajata riittävällä tarkkuudella parhaan tehon ja lopputuloksen saavuttamiseksi.

Lajikohtainen tarkastelu:

Suunnitelmaluonnoksessa mainittujen lajien osalta vieraspetonisäkkäistä supikoiran pyyntiä tulee Metsästäjäliiton mielestä tehostaa merkittävästi. On tutkimuksellisesti pystytty toteamaan, että vieraspetojen runsastumisesta saaristossa ja lintuvesillä kärsivät lähes kaikki saaristo- ja kosteikkolintulajit. Supikoira, jonka kannat ovat kasvaneet erityisesti saaristossa ja lintuvesillä, on lisännyt etenkin maassa pesiviin lintuihin kohdistuvaa saalistuspainetta. Sujuvasti myös vedessä liikkuva ja kestävä uimarina tunnettu supikoira ryöstää tehokkaasti munapesiä lintuvesillä.

Suunnitelmaluonnoksen rajausta kohdentaa supikoiran pyynti ensisijaisesti Lappiin, kosteikkoalueelle ja saaristoon on perusteltua, jotta lajin leviäminen Ruotsiin pystytään edelleen estämään ja toisaalta turvataan keskeisimpien lintujen lisääntymisaluiden pesimämenestys mahdollisimman hyvin.

3.4.2019

Liitto haluaa muistuttaa kuitenkin muistuttaa, että pyyntiä tulee pyrkiä toteuttamaan myös muualla mahdollisimman kattavasti. Erityisesti taajama-alueet aiheuttavat vieraspedoille eräänlaisia reservaattialueita, joihin on metsästyksellisin keinoin vaikeaa puuttua. Asutulla alueella ampuma-aseen käyttöä rajoittava 150 metrin sääntö luo haasteita esimerkiksi elävänä pyytävään loukkuun eläintä lopetettaessa tai toisaalta rakennuksen alta koiran avulla tapahtuvassa pyynnissä. Liitto näkeekin tärkeänä, että asia huomioidaan ampuma-aseen käyttöä koskevassa asetuksessa.

Suunnitelmaluonnoksessa mainitaan erityisesti kevättalvisen supikoiran pyynnin tehostaminen. Liitto yhtyy suunnitelmaluonnoksen näkemykseen talven jälkeen tapahtuvan pyynnin tehosta, sillä silloin pyynti kohdistuu juuri lisääntyvään kannanosaan, ajankohtana ennen kuin maassa pesivät linnut aloittavat pesintäkautensa.

Metsästäjäliitto näkee vieraslajiaiheeseen liittyen tarpeen tuoda lisäksi esille, että luonnonsuojelualueita perustettaessa tulee suoraan alueiden perustamisasetukseen kirjata vieraslajien (supikoira, minkki) pyynnin mahdollistaminen ilman ylimääräistä, pyynti-intoa heikentävää byrokratiaa eli erillisten poikkeuslupien hakemista.

Kohdassa 1.1.4. mainitaan tarve lisätä viestintää supikoiran tehokkaan ja oikein toteutetun pyynnin varmistamiseksi. Metsästäjäliiton mielestä viestintään panostaminen on välttämätöntä supikoiran osalta nykyisessä uudessa tilanteessa etenkin eläimen lopettamisen osalta. On kaikkien osapuolten etu, että esimerkiksi loukussa olevan eläimen lopettamisen hoitaa asian osaava ja tarvittavan välineistön omaava henkilö, kuten metsästäjä. Liitto on valmis panostamaan omassa viestinnässään aiheeseen ja levittää asiallista tietoa metsästäjille ja myös muille kansalaisille eri käytössään olevien kanaviensa kautta.

Piisamin osalta suunnitelmassa todetut tarpeet toimenpiteille ovat liiton mielestä perusteltuja. Lähinnä tärkeintä on huolehtia, että laji ei pääse leviämään Suomesta muualle EU:n alueelle. Liiton mielestä on hyvä muistaa huomioida, että Suomessa lajista ei ole todettu olevan luonnon monimuotoisuudelle haittaa samalla tavalla kuin Keski-Euroopassa. Piisami on päinvastoin käyttäessään vesikasveja ravinnokseen luonut hyödyllisiä avovesiaukkoja umpeenkasvusta kärsiville lintuvesille.

Suomen lähialueilla vakiintuneista haitallisista vieraslajeista afrikanhanhen osalta on liiton näkemyksen mukaan hyvä varautua suunnitelmaluonnokseen kirjatulla tavalla. Ilmasto-olosuhteiden mahdollisesti muuttuessa lajille suotuisammiksi maassamme on tarpeen ylläpitää valmiutta puuttua lajin saapumiseen maahamme välittömästi.

Toimenpidesuosituksista:

3.4.2019

Yleisistä toimenpidesuosituksista vieraslajien hallintaan liittyen suunnitelmaluonnoksessa mainitaan suunnitelma lisätä vieraslajiasia luonnonvara-alan koulutuksen opetussuunnitelmiin. Metsästäjäliitto näkee toimenpiteen varsin tarpeellisena ja tukee sitä vahvasti. Liiton mielestä on tärkeää, että luonnonvara-alan ammattilaiset ymmärtävät vieraslajien keskeisen merkityksen alkupe-
räisluonnolle ja osaavat hyödyntää tietoutta omassa työssään.

Kaikille kansalaisille suunnattu vieraslajiportaali on liiton näkemyksen mukaan tarpeellinen kanava kerätä vieraslajien havaintotietoja. Suunnitelmaluonnoksessa mainittu torjuntatoimien seurantajärjestelmä on myös hyödyllinen tapa havainnollistaa tehtyjen toimenpiteiden laajuutta ja vaikutusta.

Erityisen tärkeänä Metsästäjäliitto näkee suunnitelmaluonnoksen toimenpidesuosituksista tarpeen huolehtia riittävästä resursseista, joilla turvataan vieraslajityön jatkuvuus. Resurssien lisääminen torjuntatyöhön sekä suojelualueilla että niiden ulkopuolella on ainoa keino pystyä vastaamaan aikaisempaa paremmin varsin merkittävään vieraslajien aiheuttamaan haasteeseen. Myös vieraslajeihin liittyvä tutkimusresurssien lisääminen kuuluu liiton mielestä keskeisesti kehitettäviin toimenpiteisiin.

Riihimäellä 3.4.2019

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Heli Siitari
Toiminnanjohtaja

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö